

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2024-2026
rok akademicki 2024/2025

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE/MODULE

Nazwa przedmiotu/ modułu	Polska literatura faktu. Przedmiot do wyboru
Kod przedmiotu/ modułu*	IVC2
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Humanistycznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa
Kierunek studiów	Dziennikarstwo i komunikacja społeczna
Poziom kształcenia	studia drugiego stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr studiów	I rok, sem. II
Rodzaj przedmiotu	przedmiot kierunkowy do wyboru
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr hab. prof. UR Jolanta Kowal (członkini Zespołu Programowego kierunku studiów DiKS)
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	Dr hab. prof. UR Jan Wolski – autor programu, dr hab. prof. UR Agata Paliwoda, dr hab. prof. UR Magdalena Rabizo-Birek

* - zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (ja- kie?)	Liczba pkt ECTS
2		20							3

1.2. Sposób realizacji zajęć

x zajęcia w formie tradycyjnej

zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (zajęcia prowadzone są w formie zdalnej, jeśli wynika to z aktualnie obowiązujących przepisów).

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu /modułu (z toku)

Zaliczenie z oceną

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Ogólne przygotowanie w zakresie czytelnictwa, odbioru tekstów, komunikacji literackiej, analizy i interpretacji tekstu.

3. CELE, EFEKTY KSZTAŁCENIA, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu/modułu

C ₁	Wprowadzenie w problematykę, idiomy i konwencje historii literatury polskiej oraz zagadnień życia literackiego.
C ₂	Wykorzystanie wiedzy i umiejętności w zakresie interpretacji tekstu (także literackiego i tekstu kultury) w praktyce i dalsze udoskonalanie umiejętności wartościowania dzieł literackich.
C ₃	Zapoznanie z orientacjami i funkcjami dyskursu krytycznoliterackiego.

3.2 Efekty kształcenia dla przedmiotu/ modułu (wypełnia koordynator)

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych
EK_01	Student/ka: <ul style="list-style-type: none">• ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę z zakresu literaturoznawstwa (ze szczególnym uwzględnieniem polskiej literatury współczesnej),• zna w poszerzonym stopniu metody interpretacji tekstów literackich,• zna i rozumie literaturę współczesną jako jedno ze źródeł wiedzy o gwałtownie zmieniającej się rzeczywistości.	K_Wo3, K_Wo6-09
EK_02	Potrafi analizować i interpretować literaturę faktu.	K_Uo9
EK_03	potrafi doskonalić wiedzę i umiejętności, zwłaszcza przez lekturę literatury, czasopism, portali internetowych, inspirowane innymi do uczenia i działania	K_Ko3

3.3 Treści programowe (wypełnia koordynator)

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne
1. Dziennikarstwo czy literatura? Definiowanie, historia, wyznaczniki oraz gatunki literatury faktu.
2. Dziennikarze czy pisarze? Najwybitniejsi przedstawiciele polskiej literatury faktu.
3. Wojna i jej odwzorowanie w literaturze faktu (od prozy wojennej Ksawerego Pruszyńskiego i reportaży Melchiora Wańkowicza po korespondencje wojenne Wojciecha Jagielskiego).

4. Relacje i dzienniki z podróży.
5. Sprawozdania i relacje sądowe.
6. Diarystyka, epistolografia i pamiętnikarstwo (korespondencja i literatura wspomnieniowa).
7. Biografia, kryptobiografia, wywiad-rzeka.
8. Felietonistyka (między faktem a fikcją).
9. Eseistyka i inne teksty kultury.

3.4 Metody dydaktyczne

Analiza tekstów z dyskusją, elementy wykładu konwersatoryjnego

Symbol efektu	Metody oceny efektów kształcenia (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w., ćw., ...)
EK_01	ocena aktywności w trakcie zajęć	ćw.
EK_02	obserwacja w trakcie zajęć, ocena aktywności	ćw.
EK_03	obserwacja w trakcie zajęć	ćw.

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

- obecność na zajęciach
- ocena ciągła podczas zajęć (bieżące przygotowanie i aktywność)

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z planu studiów	20
Inne z udziałem nauczyciela (udział w konsultacjach, egzaminie)	5
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, zaliczenia, egzaminu, napisanie referatu itp.)	10 (samokształcenie, 20 (przygotowanie do zajęć) + 20 (studiowanie literatury przedmiotu)
SUMA GODZIN	75
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	3

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU/ MODUŁU

Wymiar godzinowy	-
------------------	---

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

- Adamczyk K., *Dziennik jako wyzwanie*, Kraków 1994.
- Bauer Z., *Antymedialny reportaż Ryszarda Kapuścińskiego*, Warszawa 2001.
- Biblia dziennikarstwa*, red. A. Skworz i A. Niziołek, Kraków 2010.
- Czermińska M., *Badania nad prozą niefikcyjną – sukcesy, pułapki, osobliwości* [w:] *Wiedza o literaturze i edukacja*, red. T. Michałowska, Z. Goliński, Z. Jarosiński, Warszawa 1996.
- Dziennikarstwo a literatura XX i XXI wieku*, red. K. Wolny-Zmorzyński, W. Furman, J. Snopek, Warszawa 2011.
- Kisch E. E., *Klasy cy dziennikarstwa*, Warszawa 1959.
- Lejeune P., *Wariacje na temat pewnego faktu. O autobiografii*, red. R. Lubas-Bartoszyńska, Kraków 2001.
- Mistrzowie literatury czy dziennikarstwa*, red. K. Wolny-Zmorzyński, W. Furman, J. Snopek, Warszawa 2011.
- Niedzielski Cz., *Literatura faktu* [w:] *Słownik literatury polskiej XX wieku*, red. A. Brodzka i in., Wrocław 1992.
- Reportaż w dwudziestoleciu międzywojennym*, red. M. Piechota, K. Stępnik, Lublin 2004.
- Wójcicka A., *Reporterzy bez fikcji. Rozmowy z polskimi reporterami*, Wołowiec 2011.
- zbiory reportaży, tomy dzienników, wywiadów, felietonów, relacji z podróży dobierane na pierwszym spotkaniu ze studentami

Literatura uzupełniająca:

- Darska B., *Maski złe. (Nie)etyczność postaw i zachowań jako temat współczesnego reportażu polskiego*, Olsztyn 2016.
- Darska B., *Młodzi i fakty. Notatki o reportażach roczników osiemdziesiątych*, Olsztyn 2017.
- Darska B., *Pamięć codzienności, codzienność pamiętana. Szkice o reportażu polskim XXI wieku*, Gdańsk 2014.
- Frukacz K., *Polski reportaż książkowy. Przemiany i adaptacje*, Katowice 2019.
- Glensk U., *Historia słabych. Reportaż i życie w dwudziestoleciu międzywojennym (1918-1939)*, Kraków 2014.
- Glensk U., *Po Kapuścińskim. Szkice o reportażu*, Kraków 2012.
- Gołaszewska M., *Poetyka faktu. Szkic z pogranicza estetyki i teorii literatury*, Wrocław 1984.
- Horodecka M., *Pośrednicy. Współczesny reportaż literacki wobec Innego*, Kraków 2020.
- Kaliszewski A., *Polski reportaż „gonzo” na tle historii i teorii gatunku*, [w:] *Literatura polska w świecie*, t. 7: *Reportaż w świecie, światowość reportażu*, pod red. K. Frukacz, Katowice 2019.
- Kraskowska E., *O międzywojennej kobiecej prozie reportażowej* [w:] *też: Piórem niewieścim. Z problemów prozy kobiecej dwudziestolecia międzywojennego*, Poznań 1999.
- Kula M., *Reportaż historyczny jako rodzaj współczesnej historiografii*, [w:] *Historia w kultu-*

rze współczesnej. *Niekonwencjonalne podejście do przeszłości*, pod red. P. Witek i in., Lublin 2011.

Niedzielski C., *O teoretycznoliterackich tradycjach prozy dokumentarnej. (Podróż – powieść – reportaż)*, Toruń 1966.

Reportaż w dwudziestoleciu międzywojennym, pod red. M. Piechoty i K. Stępnika, Lublin 2004.

Sulima R., *Dokument i literatura*, Warszawa 1978.

Trzydzieści. Polska w reportażu. Reportaż w Polsce po 1989 roku, pod red. E. Pawlak-Hejno, M. Piechoty, Lublin 2020.

Ziątek Z., *Koniec wieku dokumentu? [w:] Z perspektywy końca wieku. Studia o literaturze i jej kontekstach*, Poznań 1997.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej